

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0312/2010

8.11.2010

ДОКЛАД

относно правата на човека и социалните и екологичните стандарти в
международните търговски споразумения
(2009/2219(INI))

Комисия по международна търговия

Докладчик: Tokia Saïfi

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	13
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪНШНИ РАБОТИ.....	18
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО РАЗВИТИЕ.....	23
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ.....	27
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНА СРЕДА, ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ.....	31
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ.....	34

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно правата на човека и социалните и екологичните стандарти в международните търговски споразумения (2009/2219(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 2, 3, 6 и 21 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид членове 153, 191, 207 и 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 12, 21, 28, 29, 31 и 32 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека (1948 г.) и другите инструменти на ООН в сферата на правата на човека, по-специално Пакта за граждански и политически права (1966 г.), Пакта за икономически, социални и културни права (1966 г.), Конвенцията за премахване на всички форми на расова дискриминация (1965 г.), Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (1979 г.), Конвенцията за правата на детето (1989 г.), Декларацията на ООН за правата на коренното население (2007 г.) и заключителния документ на срещата на високо равнище на Организацията на обединените нации за хилядолетието, състояла се в Ню Йорк от 20 до 22 септември 2010 г.,
- като взе предвид Споразумението от Маракеш за създаването на Световната търговска организация (СТО), както и декларацията, приета на четвъртата министерска конференция през ноември 2001 г. в Доха, и по-специално параграф 31 от нея,
- като взе предвид своята резолюция от 20 септември 1996 г. относно съобщението на Комисията относно включване зачитането на демократичните принципи и правата на човека в споразуменията между Общността и трети страни (COM(1995)0216)¹, както и своята резолюция от 14 февруари 2006 г. относно клаузата за правата на човека и демокрацията в споразуменията на Европейския съюз²,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2001 г. относно откритостта и демокрацията в международната търговия³, настояваща за зачитане от СТО на основните социални стандарти на Международната организация на труда (МОТ), както и за приемане от Европейския съюз на решенията на МОТ, включително евентуални призови за санкции, свързани със сериозни нарушения на основните социални стандарти,

¹ ОВ С 320, 28.10.1996 г., стр. 261.

² ОВ С 290Е, 29.11.2006 г., стр. 107.

³ ОВ С 112 Е, 9.5.2002 г., стр. 326.

- като взе предвид своята резолюция от 25 април 2002 г. относно съобщението на Комисията до Съвета и до Европейския парламент относно ролята на Европейския съюз за насърчаване на правата на човека и процеса на демократизация в трети страни (СОМ(2001)0252)¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Социалното измерение на глобализацията — приносът на политиката на ЕС за увеличаване на ползите за всички“ (СОМ(2004)0383),
- като взе предвид своята резолюция от 15 ноември 2005 г. относно социалното измерение на глобализацията²,
- като взе предвид своята резолюция от 5 юли 2005 г. относно експлоатацията на деца в развиващите се страни със специален акцент върху детския труд³,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 14 юни 2010 г. относно детския труд⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 6 юли 2006 г. относно справедливата търговия и развитието⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 22 май 2007 г. относно Глобална Европа – външни аспекти на конкурентоспособността⁶ в отговор на съобщението на Комисията до Съвета и Европейския парламент, озаглавено „Глобална Европа: конкурентоспособна в световен мащаб – Принос към стратегията на ЕС за растеж и заетост“ (СОМ(2006)0567),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Насърчаване на осигуряването на достойни условия на труд за всички — приносът на ЕС за осъществяване на програмата за осигуряване на достойни условия на труд в света“ (СОМ(2006)0249),
- като взе предвид Декларацията на министрите от Икономическия и социален съвет на ООН от 2006 г. относно целите за пълна трудова заетост и достойни условия на труд, която признава пълната и плодотворна трудова заетост и достойните условия на труд за всички като ключов елемент от устойчивото развитие,
- като взе предвид своята резолюция от 23 май 2007 г. относно осигуряването на достойни условия на труд за всички⁷, съдържаща искане за включване на социални стандарти с цел насърчаване на достойни условия на труд в търговските споразумения на Европейския съюз и по-специално в двустранните споразумения,
- като взе предвид Дневния ред за достойни условия на труд на МОТ и Глобалния

¹ ОВ С 131 Е, 5.6.2003 г., стр. 147.

² ОВ С 280 Е, 18.11.2006 г., стр. 65.

³ ОВ С 157 Е, 6.7.2006 г., стр. 84.

⁴ Заключения на Съвета от 14.6.2010 г. относно детския труд, 10937/1/10.

⁵ ОВ С 303 Е, 13.12.2006 г., стр. 865.

⁶ ОВ С 102 Е, 24.4.2008 г., стр. 128.

⁷ ОВ С 102 Е, 24.4.2008 г., стр. 321.

пакт за заетостта на МОТ, приети с глобален консенсус на 19 юни 2009 г. на Международната конференция по труда и декларацията на МОТ от 2008 г. относно социалната справедливост за справедлива глобализация,

- като взе предвид Брюкселската конвенция от 1968 г., консолидирана в Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването, и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела¹,
- като взе предвид общата система за преференции (ОСП) в сила от 1 януари 2006 г., която предоставя безмитен достъп или намаление на митата при по-голям брой продукти, а също така включва и нов стимул за уязвимите страни със специфични търговски, финансови и свързани с развитието потребности,
- като взе предвид всички споразумения между Европейския съюз и трети държави,
- като взе предвид споразумението за партньорство между членовете на групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и Европейския съюз, подписано в Котону на 23 юни 2000 г., и прегледите на това споразумение от 2005 и 2010 г.,
- като взе предвид своите резолюции относно споразуменията за икономическо партньорство с регионите и държавите от АКТБ и по-специално резолюциите си от 26 септември 2002 г.², от 23 май 2007 г.³ и от 12 декември 2007 г.⁴,
- като взе предвид международните конвенции относно околната среда като Монреалския протокол за веществата, които разрушават озоновия слой (1987 г.), Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци (1989 г.), Протокола за биологичната сигурност от Картахена (2000 г.) и Протокола от Киото (1997 г.),
- като взе предвид 13 глава от споразумението за свободна търговия, подписано през октомври 2009 г. между Европейския съюз и Южна Корея,
- като взе предвид приключването на преговорите между ЕС, Колумбия и Перу за подписване на многостранно споразумение за търговия,
- като взе предвид изслушването „Прилагане на социални и екологични стандарти при търговските преговори“, организирано на 14 януари 2010 г. от Европейския парламент,
- като взе предвид член 48 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по международна търговия и становищата на комисията по външни работи; комисията по развитие, комисията по заетост и

¹ ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1.

² ОВ С 273 Е, 14.11.2003 г., стр. 305.

³ ОВ С 102 Е, 24.4.2008 г., стр. 301.

⁴ ОВ С 323 Е, 18.12.2008, стр. 361.

социални въпроси и комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (А7-0312/2010),

- А. като има предвид, че връзката между търговията, правата на човека и социалните и екологичните стандарти се е превърнала в ключов елемент от икономическите и търговските отношения и е неразделна част от преговорите в рамките на споразуменията за свободна търговия,
- Б. като има предвид, че нарушенията на правилата на конкуренцията и рисковете от социален и екологичен дъмпинг стават все по-чести, по-конкретно в ущърб на предприятията и работниците, разположени в Европейския съюз, които трябва да спазват по-високи социални, екологични и данъчни стандарти,
- В. като има предвид, че ЕС в отношенията си с трети държави следва да възприеме търговска стратегия, основана на реципрочност, но че тя трябва да бъде диференцирана в зависимост от равнището на развитие на неговите партньори, както относно исканията му в социално и екологично отношение, така и относно либерализирането на търговията с цел установяване на условия за справедлива и лоялна международна конкуренция,
- Г. като има предвид, че двустранните форуми са се превърнали в основна платформа за преследване на тези политически цели — дотолкова, че перспективите за установяване на многостранни правила за регулиране на отношенията между търговията, труда и околната среда в рамките на СТО не са твърде обещаващи,
- Д. като има предвид, че все пак е съществено да се работи за възстановяване на баланса между търговското право и основните права и да се укрепи диалогът между основните международни организации, по-конкретно между МОТ и СТО, с оглед на постигане на по-съгласувани международни политики и по-добро световно управление,
- Е. като има предвид, че има много причини за включване на разпоредби относно правата на човека и социалните и екологичните стандарти в международни търговски споразумения — от желанието да се установи справедлива и честна търговия и да се гарантира определено равнище на лоялност в търговията ("level playing field") до по-предписателното желание да се защитават универсалните ценности, възприети от Европейския съюз, и да се преследват съгласувани европейски политики,
- Ж. припомня, че в Декларацията на ООН за правото на развитие от 1986 г. се потвърждава, че „правото на развитие е неотменимо право на човека, по силата на което всяка отделна личност и всички народи имат правото да участват в икономическото, социалното и културното развитие, да допринасят за него и да се ползват от неговите предимства“; поради това счита, че ЕС има задължението да не отслабва това право и дори да го интегрира в международните си споразумения и да го следва като насока за европейските политики;
- З. като има предвид, че Договорът от Лисабон отново потвърждава, че външната дейност на Европейския съюз, от която търговията е неразделна част, следва да бъде

ръководена от същите принципи, които са вдъхновили собственото му създаване; като има предвид, че европейският социален модел, който съчетава устойчив икономически растеж с по-добри условия на труд и на живот, може също да служи за модел на другите партньори; като има предвид, че търговските споразумения трябва освен това да са съвместими с други задължения и международни конвенции, които държавите страни по тях са се ангажирали да спазват съгласно националното си право,

- И. като има предвид значението на това, да се запази равнището на социалните и екологичните стандарти, които са в сила в Европейския съюз, и спазването им от страна на чуждестранните предприятия, извършващи дейност на единния европейски пазар,
- Й. като има предвид, че включването на правата на човека и на социалните и екологичните стандарти в търговските споразумения може да донесе добавена стойност в подобни споразумения, като даде възможност за по-голямо взаимодействие в рамките на гражданското общество и повишена подкрепа за политическата и социална стабилност и същевременно установи по-благоприятна атмосфера за търговията,
- К. като има предвид, че секторът на търговията и зачитането на стандартите в областта на правата на човека и на социалните и екологичните стандарти са важни за осигуряването на мир и благоденствие в световен мащаб, но не могат да бъдат използвани за решаване на всички проблеми, които могат да възникнат между държавите по света; като има предвид обаче, че безизходни положения в политическата ситуация могат да се преодолеят чрез укрепване на търговските отношения, като по този начин се гарантира формулирането на общи интереси, особено в областта на опазването на околната среда, като начин за разрешаване на конфликтите,
- Л. като има предвид, че други държави са дали положителен пример за включване на социални стандарти в търговски споразумения,
- М. като има предвид, че общата система за преференции е свързана със зачитането на принципите на международните конвенции в областта на правата на човека и на основните трудови стандарти от страна на държавите бенефициенти и че тя включва специална схема от допълнителни митнически преференции за насърчаване на ратифицирането и ефективното прилагане на основните международни конвенции относно правата на човека и трудовите права, защитата на околната среда и доброто управление; като има предвид, че неспазването на условията може да доведе до временно прекратяване на търговския режим,
- 1. изисква във връзка с това в бъдещата търговска стратегия на Европейския съюз търговията да не бъде разглеждана като самоцел, а като инструмент, който дава възможност да бъдат насърчавани европейските ценности и европейските търговски интереси, а също и като инструмент за справедлив обмен, който е в състояние да разшири обхвата на ефективното приобщаване и прилагане на социални и екологични стандарти по отношение на всички търговски партньори на ЕС; счита, че Европейският съюз следва да възприема в преговорите позитивен, но също така

юридически обвързващ подход; подчертава, че включването на разпоредби относно устойчивото развитие, по-конкретно в двустранните споразумения, ще бъде от полза за всички страни;

2. припомня, че търговската политика представлява инструмент, който е подчинен на общите цели на Европейския съюз, както и че съгласно член 207 от Договора за функционирането на Европейския съюз търговската политика на Европейския съюз се провежда „съгласно принципите и целите на външната дейност на Съюза“ и че съгласно член 3 от Договора за Европейския съюз Съюзът следва да допринася по-специално за „устойчивото развитие на планетата, солидарността и взаимното уважение между народите, свободната и справедлива търговия, премахването на бедността и защитата на правата на човека и в частност тези на детето, както и за стриктното спазване и развитието на международното право, и по-специално зачитането на принципите на Устава на Организацията на обединените нации“;

Права на човека и социални и екологични стандарти в многостранните търговски отношения

3. приканва за по-интензивно сътрудничество на многостранно равнище между СТО и основните институции на ООН в областта на правата на човека; счита, че потесните връзки с Върховния комисариат на ООН по правата на човека и със специалните процедури биха били особено полезни за осигуряване на многостранна търговска рамка, допринасяща за зачитането на правата на човека; счита също така, че експертният опит на Върховния комисариат би могъл да се взема предвид в работните групи на СТО и Апелативния орган в случай, че се установят сериозни нарушения на правата на човека;
4. счита, че общият периодичен преглед в рамките на Съвета по правата на човека би бил полезен инструмент за проследяване на спазването на разпоредбите, свързани с правата на човека, в международните търговски споразумения;
5. подчертава, че е от съществено значение задълбочаването на сътрудничеството с МОТ като компетентен орган при определяне и договаряне на международни трудови стандарти и при надзора за тяхното спазване в правото и в практиката, а също и пълноценното участие на МОТ в работата на СТО;
 - а) във връзка с това отправя искане да се даде на МОТ официален статут на наблюдател в СТО и правото да взема думата по време на министерските конференции на СТО;
 - б) предлага създаването в СТО на комитет по търговия и достойни условия на труд по подобие на комитета по търговия и околна среда; също така настоява на двата комитета да бъдат предоставени ясно определени правомощия и те да могат да оказват осезаемо влияние;
 - в) предлага да се даде възможност да бъдат сезирани МОТ и Върховния комисариат на ООН по правата на човека в съответните случаи, когато става въпрос за нарушаване на международните конвенции по труда при търговски спор;

- г) предлага, когато решение на органа за решаване на спорове се счита от държава членка на СТО като поставящо под въпрос решения на МОТ относно спазването на конвенциите по труда, да съществува процедура за обжалване пред МОТ;
6. потвърждава, че целите за поддръжка и запазване на отворена и недискриминационна многостранна система на търговия, от една страна, и за действие за защита на околната среда и насърчаване на устойчивото развитие, от друга страна, трябва да се укрепват взаимно; подчертава, че съгласно член 20 от Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ) държавите-членки могат да приемат търговски мерки за защита на околната среда, при условие че тези мерки не се прилагат като средство за произволна или неоснователна дискриминация ; насърчава държавите-членки да се възползват изцяло от тази разпоредба;
 7. приветства съществуването на комитета по търговия и околна среда на СТО, който следва да се превърне в съществен форум за работа за интеграция и задълбочаване на връзката между околна среда и търговия; надява се, че ролята и дейността на комитета ще придобият по-голям обхват, за да отговорят по положителен начин на основните търговски и екологични предизвикателства, пред които е изправена международната общност;
 8. подчертава важността на подобряването на достъпа до „зелени“ стоки и технологии за постигане целите на устойчивото развитие и приканва всички страни в преговорния процес да удвоят усилията си за бързо приключване на преговорите по намаляването или премахването на тарифните и нетарифните бариери пред екологичните стоки и услуги, за да се насърчат нови форми на икономически политики и създаването на работни места, съответстващи на нормите на МОТ за достойни условия на труд, както и възможностите за растеж на европейските индустрии и МСП;
 9. подчертава необходимостта от напредък в преговорите по другите точки от член 31 от декларацията от Доха относно връзката между съществуващите правила на СТО и специфичните търговските задължения, установени в многостранните споразумения в областта на околната среда (МСОС), и от насърчаване на по-тясно сътрудничество между секретариатите на МСОС и комитетите на СТО, което е съществен аспект за гарантиране на съгласуваното развитие на търговските режими и режимите на опазване на околната среда;
 10. счита, че многостранно споразумение относно климата би било най-добрият инструмент, за да се гарантира интернализирани отрицателните за околната среда външни разходи, свързани с CO₂, но че съществува риск такова споразумение да не бъде постигнато в близко бъдеще; във връзка с това счита, че Европейският съюз следва да продължи да проучва възможностите за въвеждане в промишлените сектори, при които изместването на въглеродни емисии наистина оказва въздействие, на подходящи инструменти в областта на околната среда, в допълнение към търгуването на квоти CO₂ от схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността, в частност "механизъм за включване на въглеродни емисии", който да спазва правилата на СТО, тъй като подобен

механизъм би направил възможна борбата срещу опасността от това, емисиите на CO₂ да се пренасят към трети държави;

11. предлага, след като се договори и подпише международно споразумение относно климата, да се създаде истинска международна организация за околната среда, която да следи за изпълнението на поетите ангажиментите и за спазването на стандартите в сферата на околната среда; би било например задължително да се сезира тази бъдеща организация за екологичен дъмпинг;

Права на човека и социални и екологични стандарти в двустранните търговски споразумения

12. твърдо подкрепя практиката на включване на правно обвързващи клаузи относно правата на човека в международните споразумения на Европейския съюз, но припомня, че продължават да съществуват големи предизвикателства относно наблюдението и прилагането на тези клаузи; заявява отново, че такива клаузи трябва също да бъдат включвани във всички търговски и секторни споразумения с ясен и прецизен механизъм за консултация по образец на член 96 от Споразумението от Котону; приветства в това отношение включването на подобна клауза в споразуменията за свободна търговия от „ново поколение“;
13. подчертава, че същият подход на систематично включване следва да се приложи и при главите относно устойчивото развитие в двустранните споразумения;
14. отбелязва, че бъдещи търговски споразумения могат да бъдат договорени на фона на настоящата финансова криза; счита, че това не бива да води до пренебрегване на социални и екологични норми, по-специално по отношение на емисиите на парникови газове и управлението на опасни отпадъци, за да бъдат постигнати други цели;
15. като взема предвид горепосочените цели, отправя искане към Европейската комисия да включва систематично във всички споразумения за свободна търговия, които тя договаря с трети държави, набор от социални и екологични стандарти, които да включват:
 - а) списък на минималните стандарти, които трябва да бъдат съблюдавани от всички търговски партньори на ЕС; в социалната област тези стандарти трябва да съответстват на осемте основни конвенции на МОТ (Core Labour Standards), така както са изброени в Декларацията на МОТ относно основните принципи и права при работа (1998 г.); към тези осем конвенции, за индустриализираните страни се добавят четири приоритетни конвенции на МОТ (ILO Priority Conventions); в областта на околната среда и зачитането на правата на човека минималният стандарт трябва да съответства на списъка на конвенциите относно околната среда и принципите на добро управление, предвиден в европейския регламент относно схемата за общи тарифни преференции;
 - б) списък на допълнителните конвенции, които трябва да бъдат приложени по постепен и гъвкав начин, като се има предвид развитието на икономическата, социалната и екологична ситуация на съответния партньор; в социалната област

крайната цел трябва да съответства на пълното и цялостно прилагане на Дневния ред за достойни условия на труд на МОТ;

16. подчертава, че съблюдаването на тези стандарти трябва да се разбира като включващо едновременно тяхната ратификация, транспонирането им в националното право и тяхното ефективно прилагане на цялата национална територия;
17. поставя искане всички бъдещи търговски споразумения да предвиждат забрана за експлоатация на детския труд, по-специално при добива и обработката на естествен камък, и да включват единна европейска система за сертифициране, която да гарантира, че по цялата верига на стойността вносният естествен камък и изделията от естествен камък са доказуемо произведени без експлоатация на детски труд по смисъла на Конвенция 182 на МОТ.
18. подчертава, че в рамките на споразуменията за свободна търговия биха могли да се предвидят случаи на подлежаща на условия либерализация, включително съкращаване на графика за премахване на ограниченията или достъп до допълнителен пазар в зависимост от спазването на екологичните и социалните стандарти; 19. подчертава важността на непрекъснатия мониторинг върху прилагането на споразумението, при отворен и интегриращ подход във всички фази:
 - а) отбелязва използването на оценки на въздействието във връзка с устойчивото развитие, но счита, че те би трябвало да се извършват също така преди, по време на и след преговорите, за да се гарантира непрекъснат процес на оценяване; подчертава също така, че е от значение да се действа изцяло въз основа на резултатите от тях; счита също така, че преговарящите би трябвало да вземат по-добре предвид приоритетите и тревогите, които са изтъкнати в тези оценки на въздействието,
 - б) приканва Комисията да изготви оценки на въздействието относно правата на човека, в допълнение към оценките относно устойчивото развитие, с разбираеми търговски показатели, които се основават на правата на човека и екологичните и социалните стандарти;
 - в) призовава двете страни да представят редовни доклади относно общия напредък по прилагането на всички ангажменти, поети по силата на споразумението;
 - г) изисква от Комисията да гарантира, че парламентите на страните партньори участват в търговските преговори с цел подобряване на управлението и демократичния надзор в развиващите се страни;
 - д) подчертава значимостта на участието на гражданите на всички етапи на преговорите и по време на проследяването на споразумението и в тази връзка отправя искане за създаване на форуми за устойчивото развитие или на консултативни групи, предвиждащи консултация със социалните партньори и представителите на независимото гражданско общество;

20. призовава за това, търговските споразумения на ЕС ефективно да предвиждат възможно най-високите равнища на прозрачност, строги стандарти за възлагане на обществени поръчки и докладване за всяка отделна страна от страна на предприятията както в развитите, така и в развиващите се страни, с цел борба срещу незаконното изтичане на капитали;
21. настоява Съюзът да отстоява правото на достъп до природните ресурси при преговорите по международните споразумения и да отстоява това право и за местното и коренното население във връзка с достъпа до жизненоважни природни ресурси; изисква от Комисията да включи в преговорите и в международните търговски споразумения проблема за закупуването и притежанието на земя в трети страни, по-специално в най-слабо развитите държави и развиващите се страни;
22. признава, че главата относно устойчивото развитие в двустранните споразумения, които са в процес на договаряне, е обвързваща, но би могла да бъде със засилен ефект, ако предвижда:
- а) процедура за подаване на жалби, отворена за участие на социалните партньори;
 - б) възможност за отнасяне на въпроса до независима инстанция с цел бързо и ефикасно разрешаване на спорове, свързани със социални и екологични проблеми, като групи експерти, избрани от двете страни въз основа на техния опит в областта на правата на човека, трудовото право и правото в областта на околната среда, и чиито препоръки би трябвало да бъдат включени в добре определен процес, при наличието на разпоредби за тяхното прилагане;
 - в) възможност за прибегване до механизъм за разрешаване на спорове при същите условия, както и за останалите части от споразумението, предвиждащ глоби с цел да се подобри положението в съответните сектори, или поне временно спиране на някои търговски предимства, предвидени в споразумението в случай на тежко нарушение на горепосочените стандарти;
23. подчертава важността на допълването на споразуменията със съпътстващи мерки, включително мерки по техническо съдействие и програми за сътрудничество, целящи да се подобри способността за изпълнение, по-специално на основните конвенции в областта на правата на човека и на социалните и екологичните стандарти;

Права на човека и социални и екологични стандарти в едностранните търговски отношения: ОСП и ОСП+

24. счита, че 27-те конвенции, чиято ратификация е поискана с оглед възползване от предимствата на ОСП +, представляват уникално съчетание от конвенции относно стандарти във връзка с правата на човека, трудовото право, околната среда и доброто управление; счита, че до този момент ОСП+ има очевиден положителен резултат що се отнася до ратификацията на тези конвенции, но в по-малка степен по отношение на тяхното прилагане, и би желал да постави допълнително ударение върху съпътстващите мерки, целящи да подобрят капацитета по прилагане; счита също така, че за да се гарантира надеждността на ОСП+, Комисията трябва да

- предприема проучвания и при нужда да премахва преференции, ако сходни елементи посочват, че някои страни не прилагат 27-те конвенции;
25. счита, че в споразуменията на Европейския съюз с трети държави би могла да бъде установена по-тясна връзка между клаузите във връзка с правата на човека и ОСП+, по-специално що се отнася до мониторинга;
 26. приканва Комисията, в процеса на ревизиране на режима на ОСП, да способства за това той да бъде от полза на страните, които се нуждаят най-много от него, и да опрости правилата за произход, за да могат държавите бенефициенти по инициативата „Всичко освен оръжие“ и режима ОСП+ да могат да извлекат най-голяма полза от предоставените им преференции; изисква установяването на точки за сравнение, механизми и прозрачни критерии за предоставяне, както и за оттегляне на преференции в рамките на този режим; изисква също така пълното участие на Европейския парламент в течение на целия процес, по-специално що се отнася до предложението на Съвета относно списъците на държавите бенефициенти, започването на проучвания или временното суспендиране на ОСП+;
 27. призовава настоятелно Комисията да внесе в най-кратки срокове предложение за регламент за забрана на вноса в ЕС на стоки, произведени чрез използване на съвременни форми на робство, принудителен труд, по-специално принудителен труд на особено уязвими групи, в нарушение на основни стандарти за правата на човека;
 28. призовава Комисията, въз основа на рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Комисията, подробно да информира Парламента по всички значими теми по време на преговори по международни търговски споразумения;
 29. призовава Комисията, с оглед на разширените по силата на Договора от Лисабон правомощия на Парламента, да гарантира ефективен информационен поток и да признава при всякакви обстоятелства статута на наблюдател на Парламента, в лицето на изпратените от него представители, и следователно да им осигурява достъп до всички съответни заседания и документи.
 30. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Включването на клаузата относно правата на човека и прилагането на социални и екологични стандарти в търговските преговори са комплексни проблеми, които разделят международната общност. От една страна, страните от Севера изобличават социалния и екологичен дъмпинг, практикуван от страните с бързо развиваща се икономика, който съставлява нарушаване на конкуренцията в търговския обмен; от друга страна, страните от Юга подозират страните от Севера, че се стремят да възпрепятстват тяхното икономическо развитие и да прибягнат към своеобразен прикрит протекционизъм чрез прилагането на тези норми.

Ето защо лесно разбираема е изключителната трудност да се обсъжда по спокоен начин въпросът относно нормите в рамките на многостранните инстанции и още повече в рамките на СТО, като същевременно социалната клауза се появява все по-често в двустранните търговски споразумения.

На този етап констатацията е, че днес е налице нарастващо неравновесие между правилата на международната търговия и останалите норми на международното право, ето защо е необходимо да се изследват нови направления за размисъл, като се работи по-специално за действително координиране между международните организации (СТО и МОТ).

Европейският съюз има определяща роля в процеса на изграждане на ново световно управление и за тази цел трябва да насърчава съгласуваността на политиките, водени от международните институции.

В момент, когато преразглежда своята търговска стратегия, Европейският съюз трябва, предвид тази констатация, да си зададе въпроси относно търговската политика, която желае да води. Ако желае да отправи ясно послание срещу протекционизма, Съюзът трябва също така да следи за това международната търговия да бъде лоялна, а ползите да бъдат взаимни.

Чрез политиките, които води, и по-специално своята търговска политика, Съюзът трябва да успее да защити своите търговски интереси, като същевременно спазва и гарантира спазването на своите норми и ценности.

Този размисъл трябва да помогне на различните европейски институции да подемат и водят нова търговска политика, която да е амбициозна и да се основава върху твърдостта и диалога.

Не трябва следователно да се забравя фактът, че европейските промишлени и търговски предприятия са задължени да спазват в Европа стриктно социалните и екологичните правила. Доколкото Европейският съюз спазва задължителни стандарти, би следвало той да може също така да изисква реципрочност от своите търговски партньори и по-специално от страните с бързо развиваща се икономика, както и да насърчава изискванията за качество и трайност, по-специално на хранителните продукти, които влизат на негова територия, за да се съхрани търговията като лоялна и справедлива. В тази връзка високите стандарти на единния европейски пазар по отношение на здравето, сигурността, околната среда, защитата на работещите и потребителите съставляват специфичен европейски модел, който трябва да служи за вдъхновение на международно равнище и в многостранни форуми и да бъде отразен в преговорите по

текущите двустранни преговори. Съюзът би се уверил по този начин в по-общ план, че външните политики, които той прилага чрез своята търговска политика и политиката на развитие, допринасят ефективно за социалното развитие в трети страни, с които той поддържа търговски връзки.

Намирането на елементи на отговор и представянето на няколко предложения по тази проблематика ще позволи да се допринесе за положително възвръщане на съпричастността на гражданите спрямо търговската политика на Съюза (в контекст на отхвърляне или опасения по отношение на търговските преговори) и ще бъде принос в разискването относно лоялността на търговския обмен ("level playing field"). Добре е известно, че отварянето на търговията се одобрява и възприема като положително от обществото, при условие че може да допринесе за подобряване на жизненото равнище. Нарастването на търговския обмен и либерализмът се възприемат също така положително, когато те не поставят под съмнение социалните и екологични права. Европейският съюз трябва следователно да намери равновесие между ограничителния и либералния търговски подход, както и компромис между защитата на своите търговски интереси и изискването за спазване на универсалните ценности, като прилагането на ограничителни социални и екологични стандарти.

С цел правилното осъществяване на този компромис, Съюзът трябва да установи диалог със своите партньори и да намери общо пространство за споделяне на тези ценности. Именно посредством усилието за прозрачност и диалог по отношение на новите правомощия, които са му отредени от Договора от Лисабон, Европейският парламент може да изиграе ключова роля. В този смисъл той трябва да предостави политически и морален мандат на преговорите. Освен това той трябва да се произнесе относно факта, че за Съюза е необходимо да защитава своите търговски интереси и в същото време да изрази позицията си относно необходимостта от рамка от стандарти. Парламентът трябва да насърчава открити „граждански“ дискусии. Той трябва да бъде институцията, която утвърждава, че зачитането на човешкия живот, на достойните условия на труд е еднакво навсякъде за всички, че значението на екологичните и социалните права (синдикални права, борба срещу детския труд и т.н.) има универсален характер.

Към така изложената проблематика се прибавят различни нива на разглеждане на темата, а именно многостранно, двустранно и едностранно равнище.

I. Права на човека и социални и екологични стандарти в многостранните търговски отношения

От съществено значение е, както беше вече изложено, да се насърчава съгласуваността на политиките, водени от международните институции, и да се въведе ново световно управление, координирано от Световната търговска организация, Международната организация на труда и (бъдеща?) световна организация по околната среда. Добре позната е трудността в регулирането на международната търговия да бъдат включени стандарти, които са извън полето на търговията. Ето защо именно чрез подобряване на диалога с МОТ някои основни положения, свързани със спазването на социалните стандарти, могат да бъдат взети предвид. В този смисъл ролята на МОТ би трябвало да

бъде укрепена, като към нея бъде създаден орган за тълкуване на стандартите. Освен факта, че се препоръчва зачитането от всички на основните стандарти на МОТ да стане задължително, организацията би следвало също така да бъде сезирана по въпросите на основните трудови права в рамките на уреждането на международни спорове, сред които търговските спорове (форма на преюдициално запитване на СТО към МОТ).

Докато въпросът относно вземането под внимание от търговията на социалните стандарти е все още със слаба значимост, то в областта на екологията търговските мерки, изисквани от многостранните споразумения в областта на околната среда (МСОС), с оглед постигане на екологични цели, считани за „легитимни“ посредством многостранен консенсус, и които не се явяват само прикрито ограничение спрямо търговията, се считат понастоящем за изключения, предвидени в член XX от ГАТТ. Накрая, що се отнася до околната среда, би следвало да бъде създадена специфична световна организация. Ако нейният мандат бъде добре определен и изяснен по отношение на останалите международни организации, по подобие на СТО, и ако ѝ бъде позволено да действа въз основа на общоприети принципи, тази организация, наречена Световна организация по околната среда (СООС), би могла да отговаря за определянето и прилагането на екологичните стандарти. СООС би могла по този начин да бъде сезирана по случаи, свързани с екологичен дъмпинг.

Относно правата на човека, би следвало да се установи най-накрая засилено сътрудничество на многостранно равнище между СТО и основните институции на Обединените нации в областта на правата на човека. Експертният опит на Върховния комисариат би могъл например да се взема предвид в работните групи на СТО и Апелативния орган, в случай че се установят сериозни нарушения на правата на човека.

II. Права на човека и социални и екологични стандарти в двустранните търговски споразумения

Въпросът, свързан със задължението за прилагане на тези стандарти в рамките на двустранните търговски споразумения, е особено чувствителен и поставя на преден план способността на Европейския съюз да наложи прилагането и спазването на въпросните стандарти.

В двустранните преговори, сключени неотдавна или в процес на сключване, Съюзът се ангажира да въведе социални норми в споразуменията за свободна търговия, но се сблъсква понякога с враждебността на някои страни, които изтъкват мотива, че те биха се явявали протекционистки бариери. Съюзът среща също така трудности по отношение на страни, които дори подписали конвенциите на МОТ, не зачитат синдикалните права.

При все това се наблюдават конкретни елементи на напредък в рамките на споразуменията за свободна търговия (ССТ) във връзка с преговорите по главите, свързани с устойчивото развитие. Основният принцип на някои ССТ е ангажиментът, поет от страните, да спазват правата на човека и развитието на устойчива икономика, основаваща се на защитата и утвърждаването на правата на трудещите се, както и в областта на околната среда.

В замяна на това, за да могат главите относно устойчивото развитие да бъдат спазвани от двете страни, би трябвало да се помисли относно въвеждането на механизми за взаимно наблюдение и насърчителни практики. Би могло например да се обмисли възможността за либерализация, подлежаща на условия, като скъсяване на графика за премахване или достъп до допълнителен пазар в зависимост от спазването или неспазването на даден социален и/или екологичен стандарт. Би следвало също така да е налице „подвижен индикатор“ от изисквания, който да бъде различен в зависимост от страните и тяхната икономическа ситуация, който да позволява по този начин да бъде установена постепенност и гъвкавост по отношение на изискването за зачитане на социалните и екологичните стандарти.

Най-накрая, но не на последно място, трябва да се укрепят арбитражните групи, форумите за обмен и диалог, които да позволяват по-голямо участие на гражданското общество и които в перспектива имат мобилизираща роля за вътрешните политики на страните партньори. Една от възможностите в тази връзка се състои в създаването на общи двустранни „органи на наблюдение“, за да се предостави форум за обмен на мнения между правителствата, Европейския парламент, социалните партньори и гражданското общество в широк смисъл. В заключение Комисията трябва да бъде приканена да изготви оценки на въздействието по отношението на правата на човека в допълнение към оценките на въздействието относно устойчивото развитие — с разбираеми търговски показатели, основаващи се върху правата на човека и екологичните и социалните стандарти.

III. Права на човека и социални и екологични стандарти в едностранните търговски отношения: ОСП и ОСП+

Тези инструменти позволяват да се поставят на преден план принципите и основните права на Европейския съюз. При все това ОСП, която позволява на Съюза да предоставя едностранно търговски преференции, се „бюрократизира“ в голяма степен, като критериите за предоставяне и достъп на преференции не са много прозрачни. Ето защо би следвало Съюзът, при преразглеждането на регламента относно ОСП, да може по-добре да определи бенефициентите, като вземе предвид например тяхното равнище на развитие, и да гарантира мониторинг относно ангажиментите на същите тези страни по въпросите, свързани с правата на човека и екологичните и социалните стандарти. Комисията би могла да обмисли възможността за въвеждане на рамка на сътрудничество между Съюза и страните, които са бенефициенти във връзка с ОСП, с оглед улесняване на проучванията и мониторинга на спорните случаи, както и на повече съпътстващи мерки.

7.10.2010

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪНШНИ РАБОТИ

на вниманието на комисията по международна търговия

относно правата на човека и социалните и екологичните норми в международните търговски споразумения
(2009/2219(INI))

Докладчик по становище: David Martin

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по външни работи приканва водещата комисия по международна търговия да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. посочва, че икономическите и социални права са неделима част от правата на човека от приемането на Всеобщата декларация за правата на човека през 1948 г.; счита, че ЕС следва да подпомогне тяхното прилагане в най-слабо развитите държави и в развиващите се страни, с които сключва международни споразумения, в т.ч. търговски;
2. призовава Комисията да сключва търговски споразумения само при условие, че последните съдържат клаузи относно демокрацията и правата на човека, както и социалните, здравните и екологични норми; отново призовава Комисията и Съвета да приложат на практика въпросните клаузи, които вече са включени в действащите международни споразумения и съответно да установят подходящ механизъм в духа на членове 8, 9 и 96 от Споразумението от Котону;
3. призовава всички търговски преговори и споразумения на ЕС с трети страни да включват клауза относно правата на човека и предварителна оценка на въздействието, като се отчита положението на правата на човека за всички страни по тези споразумения; счита, че този анализ трябва да включва срещи със защитниците на правата на човека, извършващи дейност в съответните страни;
4. изразява убеждението си, че особено в областта на правата на човека вътрешните и външните политики на ЕС трябва да бъдат последователни и винаги да съблюдават принципите на демокрацията, върховенството на закона, универсалността,

неотменимостта и неделимостта на правата на човека и основните свободи, установени в дял V, глава 1 от Договора за ЕС; във връзка с това подчертава, че международното доверие в ЕС като застъпник на правата на човека зависи от неговата способност да гарантира, че мултинационалните компании от ЕС зачитат правата на човека и социалните и екологичните стандарти в своята международна дейност, по-специално в развиващите се страни; призовава за незабавно прилагане на Европейската конвенция за правата на човека – и съответно на Европейската харта на основните права; изразява убеждението си, че ЕС трябва да приложи ЕКПЧ в своите дейности в трети страни, както бе препоръчано от Европейския съд по правата на човека;

5. изисква от Комисията, в качеството ѝ на представител на Съюза и на държавите-членки, да изтъкне пред СТО и нейните членове необходимостта в рамките на търговските преговори и по-специално в Споразумението от Доха да се вземат предвид правата на човека и социалните, здравните и екологичните стандарти, както и да се гарантира на практика тяхното спазване и насърчаване в контекста на прилагането на търговските споразумения; изисква от Комисията да прикани настоятелно СТО и нейните членове като първа стъпка да приемат в качеството на наблюдатели делегациите на Международната организация по труда (МОТ), както и секретариатите на Международното бюро по труда и на двустранните и международните споразумения в областта на околната среда;
6. настоява Съюзът да отстоява правото на достъп до природните ресурси при преговорите по международните споразумения и да отстоява това право и за местното и коренното население във връзка с достъпа до жизненоважни природни ресурси; изисква от Комисията да включи в преговорите и в международните търговски споразумения проблема за закупуването и притежанието на земя в трети страни, по-специално в най-слабо развитите държави и развиващите се страни;
7. призовава Комисията да приложи резолюцията на Парламента от 10 март 2010 г. относно системата на ОСП+; изисква следователно от Комисията да разработи по-съгласувана и по-справедлива система от критерии за всички държави, подпомагани съгласно горепосочената система, за да наблюдава по ясен и прозрачен начин, отчитащ гледните точки на различните участници, постиженията, както и неуспехите в развитието на социалните и политическите права на човека, включително социалните, икономическите, културните и екологичните права;
8. счита обаче също така, че едностранното настояване на практическото спазване на универсалните права на човека пренебрегва факта, че за прилагането им са необходими и финансови средства, които при съществуващите обстоятелства не могат да бъдат осигурени само от страните с бързо развиваща се икономика и развиващите се страни;
9. подчертава факта, че споразуменията ТРИПС имат за цел да насърчават правото на здравеопазване; изразява убеждението си, че ЕС следва да гарантира, че всяко споразумение, което включва клаузи по Трипс-Плюс, следва да зачита изцяло правата на човека и активно да насърчава правото на здравеопазване, по-специално в развиващите се страни;

10. в този контекст счита, че Европейският парламент следва да настоява в бъдещото законодателство за разпоредба, чрез която търговските предимства, включително произтичащите от споразумения за свободна търговия, да могат временно да бъдат спирани от Комисията по нейна инициатива, ако има достатъчно доказателства за нарушаване на правата на човека или трудовите права, или да се спират от върховния представител/заместник-председателя или от Комисията по искане на определен брой държави-членки и/или Европейския парламент;
11. изразява убеждението си, че ЕС трябва да наблюдава и прилага клаузите за правата на човека в подписаните от него търговски споразумения по възможно най-ефективен начин; подчертава важноста на възможността за временно или окончателно прекратяване на търговските преференции в случай на нарушаване на правата на човека, по-специално трудовите права; изисква от Комисията да предостави информация относно възможността за създаване на правно обвързващ арбитражен орган и на осъществимостта на международното съдебно преследване на мултинационални компании;
12. подчертава, че следва да се намерят начини за по-стриктно наблюдение на твърдения за тежки и систематични нарушения на правата на човека и трудовите права; в този контекст предлага да се разгледа възможността за присъединяване на представители на ЕС (в момента от Комисията или в бъдеще от ЕСВД) в проучвателни мисии, провеждани съгласно специалните процедури на ООН, когато има последствия за търговските споразумения на ЕС;
13. посочва, че независимо от въвеждането в международните търговски споразумения на клаузи относно социалните въпроси, правата на човека и околната среда, нещо, което следва да се приветства, това са минимални изисквания и само един от многото инструменти, и подчертава, че задължително трябва да се предотврати протекционистката злоупотреба с тях, поради което следва да се приеме такъв подход на въвеждане на тези клаузи, който да насърчава консултациите и демократичното включване на всички участници в процеса на вземане на решения;
14. приканва настоятелно Комисията бързо да внесе предложение за регламент за забрана на вноса в ЕС на стоки, произведени чрез използване на съвременни форми на робство, принудителен труд, по-специално принудителен труд на особено уязвими групи, в нарушение на основни стандарти за правата на човека, изразява убеждението си, че настоящият регламент следва да се позовава на правата, определени в Международната конвенция за правата на детето и в Декларацията на Международната организация по труда от 1998 г. относно основните принципи и права в областта на труда; подчертава, че този регламент следва да дава възможност на ЕС да разследва конкретни твърдения, когато изглежда, че има достатъчно доказателства за нарушение на тези международни стандарти; през междинния период, преди този регламент да влезе в сила, призовава Комисията да засили проверките на вноса и да наблюдава спазването на етичните стандарти във веригата за доставка в страни, които изнасят стоки за ЕС;
15. призовава всички държави-членки да приложат Регламент (ЕО) № 1236/2005 на

Съвета¹ от 27 юни 2005 г. относно търговията с някои стоки, които биха могли да бъдат използвани с цел прилагане на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание, и разпоредбите на този регламент да бъдат включени като обвързващи във всички международни търговски споразумения;

16. счита, че социалните права са универсални права, които обаче не могат само да бъдат прокламирани, а конкретното им прилагане трябва да бъде насърчавано; поради това призовава Комисията и държавите-членки да окажат солидарна подкрепа по-специално на най-бедните държави в света за прилагането на тези права;
17. призовава Комисията да преразгледа регламентите на ЕС в областта на износа в контекста на приложното поле за трансфера на технологии, разработени в съответствие с европейските стандарти, включително мобилни телефони, комуникационни мрежи и софтуер за сканиране и цензуриране на интернет, технологии с двойна употреба, събиране и изследване на данни (data mining), включително на лични данни, към потиснически режими; отправя искане към Комисията да внесе предложение за регламент относно нова лицензионна система, ако този преглед подсказва, че е необходимо законодателно действие;
18. призовава за извършване на редовни оценки на ангажиментите в областта на правата на човека, предвидени в международните търговски споразумения;
19. призовава Комисията да преразгледа регламентите на ЕС относно износа в областта на продажбата, доставката, трансфера или износа на оръжия и свързани материали от всички видове, включително боеприпаси, екипировка и резервни части, за държави или режими, за които е вероятно да ги използват за потискане на гражданското общество и за нарушаване на правата на човека;
20. призовава за устойчиво засилване на процеса на регионално развитие в съответствие с Целите на хилядолетието за развитие на ООН при същевременен ангажимент по отношение на правата на човека, помощта за развитие и международните търговски споразумения;
21. насърчава представителите на ЕС (понастоящем от Комисията или в бъдеще от ЕСВД) да споделят с деловите среди познания относно ситуацията с правата на човека.

¹ ОВ L 200, 30.7.2005 г., стр. 1. 1.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	5.10.2010 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 50 -: 1 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Gabriele Albertini, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Heidi Hautala, Richard Howitt, Anneli Jäätteenmäki, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Barry Madlener, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Graham Watson, Boris Zala
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Reinhard Bütikofer, Carlo Casini, Nikolaos Chountis, Monica Luisa Macovei, Marietje Schaake, György Schöpflin, Dominique Vlasto
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Marie-Christine Vergiat

25.10.2010

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО РАЗВИТИЕ

на вниманието на комисията по международна търговия

относно правата на човека и социалните и екологичните норми в международните търговски споразумения
(2009/2219(INI))

Докладчик по становище: Filip Kaczmarek

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по развитие приканва водещата комисия по международна търговия да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. отбелязва, че член 208 от Договора за функционирането на ЕС постановява, че „Съюзът взема предвид целите на сътрудничеството за развитие при изпълнението на политиките, които биха могли да засегнат развиващите се страни“; посочва, че в резултат на това ЕС е длъжен преди подписването на търговски споразумения да проучи сериозно всички ефекти върху развитието и преди всичко да има предвид премахването на бедността;
2. припомня, че в Декларацията на ООН за правото на развитие от 1986 г. се потвърждава, че „правото на развитие е неотменно право на човека, по силата на което всяка отделна личност и всички народи имат правото да участват в икономическото, социалното и културното развитие, да допринасят за него и да се ползват с неговите предимства“; поради това счита, че ЕС има задължението да не отслабва това право и дори да го интегрира в международните си споразумения и да го следва като насока за европейските политики;
3. изразява съжаление, че все още липсва цялостен подход по отношение на начина, по който корпорациите спазват правата на човека в световен мащаб, което позволява на определени държави и дружества да ги заобикалят; призовава Комисията да предприеме инициативи на равнището на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за рационализиране и съпоставяне въз основа на референтни показатели на частните инициативи в областта на корпоративната социална отговорност, особено чрез въвеждане на единен референтен документ относно подходящите правила и практики, които една социално отговорна корпорация следва да съблюдава;

4. приветства споразуменията за свободна търговия и всички усилия за насърчаване на търговията с развиващите си страни и помежду им като надежден начин за постигането на стабилно, устойчиво развитие; по-специално насърчава регионалните зони за свободна търговия като средство за стимулиране, посредством намаления на тарифите, на търговията между развиващите се страни, като същевременно се зачитат правилата на Световната търговска организация (СТО);
5. отбелязва, че в много развиващи се страни рибарството, особено риболовът в малки обеми, и свързаните с него промишлени отрасли играят важна роля за гарантиране на продоволствената сигурност, създаване на работни места, генериране на приходи и износ за държавата и поддържане на местните общности; счита, че е от основно значение интересите на местното население и техните суверенни права върху природните ресурси да бъдат взети предвид; изразява загриженост, че незаконният риболов може да предизвика миграция и сериозно да накърни устойчивото развитие; поради това изтъква факта, че сключването на споразумения на ЕС с развиващите се страни относно рибарството помага да се насърчаване рибарската промишленост на национално равнище, със специален акцент върху малките и средните оператори и дружества в сектора на рибарството, да се проследяват рибните запаси, да се води борба срещу прекомерния улов и незаконния риболов, да се опазва биологичното разнообразие и да се подкрепят и насърчават подобренията в хигиената и здравните стандарти;
6. призовава ЕС активно да насърчава корпоративната социална отговорност посредством търговските си споразумения с цел постигането на по-етична среда за търговия в световен план в социално отношение и по отношение на околната среда;
7. настоятелно призовава Комисията да настоява за зачитане на основните трудови стандарти на Международната организация на труда (МОТ) като предварително условие за сключване на търговски споразумения и да насърчава широкото разпространение на спазването на схеми, защитаващи правата на работниците, както и околната среда, като например Инициативата за прозрачност на добивната промишленост или процеса от Кимбърли в диамантената промишленост; в този контекст приветства приемането в САЩ на новия закон за „полезните изкопаеми от зони на конфликт“ и изисква от Комисията и Съвета да проучат възможностите за законодателна инициатива в тази връзка;
8. призовава търговските споразумения на ЕС ефективно да предвиждат възможно най-високите равнища на прозрачност, строги стандарти за възлагане на обществени поръчки и докладване за всяка отделна страна от страна на предприятията както в развитите, така и в развиващите се страни, с цел борба срещу незаконното изтичане на капитали;
9. отбелязва, че докато въздействието на изменението на климата се усеща предимно в развиващите се страни, индустриализираните нации следва да поемат най-голяма част от отговорността за това явление; счита следователно, че в търговските отношения на ЕС трябва не само да се избягва причиняването на щети за околната среда, но и активно да се допринася за устойчиво развитие в целия свят;
10. изтъква огромните дисбаланси между развитите икономики и най-бедните нации по

отношение на капацитета и потенциала; поради това призовава Комисията по-добре да отразява потребностите на страните от АКТБ в подхода си към преговорите за споразумения за икономическо партньорство (СИП) и да гарантира, че страните, които предпочитат да не подписват СИП, не са наказвани в резултат на това;

11. призовава Комисията да използва по-добре наличните механизми за поставяне на условия в инструменти като Общата система за преференции (ОСП) и Споразумението от Котону, за да налага спазването на правата на човека; настоятелно призовава Комисията да разшири подкрепата си в трети страни по отношение на развитието на съдебни институции, които са в състояние да търсят отговорност от корпорациите за нарушения на правата на човека;
12. изисква от Комисията да гарантира, че парламентите на страните-партньори участват в търговските преговори с цел подобряване на управлението и демократичния надзор в развиващите си страни.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	25.10.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 14 -: 3 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Birgit Schieber-Jastram
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Eduard Kukan, Judith Sargentini, Horst Schnellhardt, Patrizia Toia
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Eider Gardiazábal Rubial, Jolanta Emilia Hibner, Paul Rübig

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

на вниманието на комисията по международна търговия

относно правата на човека и социалните и екологични стандарти в международните търговски споразумения (2009/2219(INI))

Докладчик по становище: Richard Howitt

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по международна търговия да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. призовава Европейския съюз да подкрепя принципите на контролирана и справедлива търговия, които характеризираха развитието на държавите, членувачи в него, и на успешите развиващи се страни, включително и на азиатските тигри, при отхвърляне на протекционизма или всеки друг опит за подкопаване на легитимните сравнителни предимства на развиващите се страни, които не нарушават правата на човека, трудовите и профсъюзните права, но при прилагане на различно от сегашното тълкуване на член XXIV на Договора за създаване на СТО, за да се даде възможност уязвими производства и други сектори да бъдат изключени от обхвата на търговските споразумения, когато това е оправдано;
2. потвърждава, че всички търговски споразумения трябва да изискват от всички страни да са ратифицирали, изпълнили и приложили на практика основните конвенции на Декларацията на Международната организация на труда (МОТ) за основните принципи и права и че главата относно устойчивото развитие има същия обвързващ статут като клаузите за достъп до пазара и е предмет на същия механизъм за решаване на спорове;
3. настоява Комисията да продължава, успоредно с ефективната работа с МОТ и други органи - страни по договора, да изпълнява своето задължение да оценява въздействието на търговските преговори върху социалните и екологични права и върху правата на човека, като обръща особено внимание на насърчаването на достойния труд за всички, и в рамките на прозрачна процедура да съветва профсъюзите, като признати социални партньори, и НПО от ЕС и трети държави, работещи в сферата на околната среда и в социалната сфера, във всички етапи от

процеса на договаряне и изпълнение на търговските споразумения, като им гарантира изрично право да изразяват загриженост или да повдигат възражения, които да бъдат разгледани и по които да бъдат предприети действия от самата Комисия;

4. призовава бъдещите търговски споразумения и преразглеждането на Общата система за преференции GSP+ да преодолеят съществуващите слабости в последователността, прозрачността и справедливостта на процедурите, като се прилагат ясни критерии и показатели по отношение на спазването в държавите-партньорки на трудовите права, на правата в областта на екологията и на правата на човека, в това число при необходимост конкретни препоръки за подобрения;
5. приветства използването на оценки за въздействието върху устойчивостта, но осъжда факта, че не са предприети всички възможни действия въз основа на направените констатации, какъвто е случаят със Западна Африка, със средиземноморските страни и с Колумбия и с други региони на Америка; призовава за по-широко прилагане на средствата, с които ЕС разполага, за постигане на конкретни подобрения по отношение на правата на човека, стандартите в областта на трудовите правоотношения, устойчивото развитие и доброто управление преди сключването на търговските споразумения, както и при тяхното последващо изпълнение;
6. признава, че действащите и бъдещите търговски споразумения се договарят в условията на икономическа депресия, която според прогнозите ще увеличи броя на безработните в държавите от ОИСР с осем милиона за две години, че изнасянето на производство е причина за голяма част от загубата на работни места, например в Ирландия и Португалия (едно от всеки четири), Дания (едно от всеки шест), Естония и Словения (едно от всеки седем), както и че посредством търговската политика ЕС следва да се стреми да предотврати несъразмерен или прекалено бърз спад на своя пазарен дял и на равнището на заетост във всички сектори и, по целесъобразност, да осигури по-голям достъп до пазара за износителите от ЕС; призовава търговските споразумения да се сключват, като се отчитат възможностите на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията да предоставя адекватно равнище на помощ за последващо реструктуриране;
7. призовава посредством търговските преговори ЕС да насърчава задълженията, както и правата на инвеститорите и фирмите, както е заложено в „процеса от Хайлигендам“, иницииран от бившето германско председателство съвместно с МОТ, ОИСР и ООН; изтъква, че, като спазва новите правила за отговорно инвестиране, основани на съответните разпоредби на Договора от Лисабон, главата за устойчиво развитие трябва да включва всички разпоредби относно инвестициите, предвидени в споразуменията за свободна търговия; счита, че всички търговски споразумения трябва да изискват спазването на насоките на ОИСР за многонационалните предприятия, на тристранната декларация на МОТ относно мултинационалните предприятия и социалната политика, на Глобалния договор на ООН и на препоръките на специалния представител на ООН по въпросите на бизнеса и правата на човека;

8. призовава жалбите по социални въпроси да станат предмет на действително независими експертни решения, като бъдат включени представителни трудови и обществени организации; поне един от участващите експерти следва да бъде от МОТ; препоръките на експертите трябва да бъдат част от ясно определен процес, който допринася за съответното бързо решаване на повдигнатите въпроси, така че тяхната работа да не бъде ограничавана до изготвянето на доклади и препоръки, а да намери отражение в разпоредби за непрекъснати последващи действия и преглед, по-конкретно с цел да бъде оказван натиск върху всяко правителство, което допуска нарушаване на трудовите права на своя територия;
9. настоява включването в търговските споразумения на „Раздел IV“ относно временното движение на работна сила да бъде съобразено със спазването на основните стандарти в областта на трудовите правоотношения, включително относно продължителността на пребиваването, минималното трудово възнаграждение, колективните договори за трудови възнаграждения, националните стандарти в областта на трудовите правоотношения и колективните трудови договори в държавите-партньори;
10. призовава ЕС да подкрепи разширяването на действието на механизма на СТО за преглед на търговската политика, за да обхване търговските аспекти на устойчивото развитие, включително и спазването на основните стандарти в областта на трудовите правоотношения и изменението на „определението за субсидия“ в Споразумението на СТО за субсидиите и изравнителните мерки, с оглед да се осигури спазването на основните стандарти в областта на трудовите правоотношения и спазването на правата на човека в свободните безмитни зони. призовава също така делегацията на ЕС в Женева отново да активизира и поддържа неформалната група „приятели на труда“, създадена с цел да популяризира в СТО стандартите в областта на трудовите правоотношения;
11. поставя искане всички бъдещи търговски споразумения да предвиждат забрана за експлоатация на детския труд, по-специално при добива и обработката на естествен камък, и да включват единна европейска система за сертифициране, която да гарантира, че по цялата верига на стойността вносният естествен камък и изделията от естествен камък са доказуемо произведени без експлоатация на детски труд по смисъла на Конвенция 182 на МОТ.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	28.4.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 24 -: 21 0: 3
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Martin Callanan, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Philip Claeys, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Sari Essayah, João Ferreira, Pascale Gruny, Thomas Händel, Marian Harkin, Roger Helmer, Stephen Hughes, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Raffaele Baldassarre, Ф依лиз Хакъева Хюсменова, Véronique Mathieu, Gesine Meissner, Ria Oomen-Ruijten, Evelyn Regner, Csaba Sógor, Emilie Turunen, Gabriele Zimmer

28.4.2010

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНА СРЕДА, ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

на вниманието на комисията по международна търговия

относно Права на човека и социални и екологични норми в международните търговски споразумения
(2009/2219(INI))

Докладчик по становище: Thomas Ulmer

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните приканва водещата комисия по международна търговия да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. счита, че в контекста на международните търговски споразумения следва да се предприемат мерки за спазването на важни екологични и здравни норми, и на норми, свързани с някои аспекти на ветеринарната медицина;
2. признава, че международните търговски споразумения могат да насърчат подобрения в екологичните норми и нормите в областта на правата на човека чрез обвързващи ангажименти, при условие че тези ангажименти се изпълняват, наблюдават и прилагат правилно;
3. настоятелно призовава Комисията към стремеж за договорно определяне на екологични и здравни норми и норми в областта на правата на човека в двустранните търговски споразумения, включително в тези, за които понастоящем води преговори с Южна Корея, Перу, Колумбия, Индия, държавите от АКТБ, Съвета за сътрудничество в Залива, както и редица страни, участващи в Европейската политика за добросъседство (ЕПД), в което да се отделя специално внимание на правата на работниците и защитата на децата и жените, както и на нормите, свързани с изменението на климата, безопасността на продуктите и информирането на потребителите;
4. отбелязва, че мерките и политиките в областта на изменението на климата имат все

повече пресечни точки с международната търговия и призовава Световната търговска организация (СТО) да продължава да включва въпроса за изменението на климата като част от своята работна програма и да определя конкретни правила норми в тази връзка;

5. счита, че СТО следва да наблюдава спазването на поетите задължения в тази област и настоява, че Комисията, като представител на Европейския съюз в СТО, следва да участва активно в това наблюдение;
6. призовава за хармонизиране на екологичните норми и здравните изисквания като крайна цел, която трябва да бъде постигната на световно равнище и настоява за необходимостта от развиване и подобряване на тези норми на регионално равнище при изпълнението на международни търговски споразумения;
7. счита, че спазването на екологичните, социалните и здравните норми следва да бъде предварително условие за международни търговски преговори;
8. призовава за въвеждането на арбитражен орган, чиито решения да са задължителни;
9. подкрепя предоставянето на преференции на страните с бързоразвиваща се икономика (страните на прага), при условие че те показват решителност в прилагането на европейските социални, екологични и здравни стандарти; определя понятието „страна с бързоразвиваща се икономика” като страни, при които вече не са налице всички традиционни черти на развиващите се страни и следователно може да се предположи, че икономическата им динамика ще позволи на тези страни в недалечно бъдеще да преодолеят традиционните структурни белези на една развиваща се страна;
10. настоява Комисията да призове СТО при решаването на спорове да не се ръководи единствено от съображения, свързани с търговската политика; счита, че допустимостта на трансграничните мерки за защита на околната среда и здравето не следва да се определя въз основа на това дали тези мерки, според виждането на СТО, водят до нарушаване на принципите на свободната търговия или не;
11. отбелязва, че бъдещи търговски споразумения могат да бъдат договорени на фона настоящата финансова криза; счита, че това не бива да води до пренебрегване на социални и екологични норми, по-специално по отношение на емисиите на парникови газове и управлението на опасни отпадъци, за да бъдат постигнати други цели;
12. признава, че високите стандарти в областта на опазването на околната среда и трудовите права в ЕС могат да поставят европейските дружества, конкуриращи се с продукти и услуги от трети страни, в които тези стандарти са по-ниски, в неблагоприятно положение; счита, че подобряването и налагането на тези стандарти в трети страни посредством условия, залегнали в международни търговски споразумения, биха създали по-лоялна конкуренция за европейските дружества, като в същото време се подобряват опазването на околната среда и защитата на правата на човека, социалните и трудовите права в тези трети държави;

13. счита, че Световната търговска организация и нейните държави-членки следва да постигнат съгласие за създаване на отворен глобален пазар на екологични стоки, услуги и технологии като начин за укрепване на международната търговия и за позволяване на зелените технологии и инвестиции да се придвижват свободно в глобалната икономика;
14. призовава Комисията да настоява за приемането на Споразумение за екологичните стоки и услуги като част от Кръга от търговски преговори на Световната търговска организация в Доха, което да има за цел либерализиране на търговията в областта на ключовите технологии, щадящи климата;
15. призовава Комисията редовно да прави оценки на търговските споразумения и своевременно да уведомява и предоставя информация на Парламента във връзка с тези оценки, като също така следи за поддържането на сътрудничество както с национални така и с международни регулаторни органи и с профсъюзи и неправителствени организации, за да се гарантира спазването на екологичните, здравните и социалните норми;
16. подчертава, че търговията, защитата на правата на човека и на социалните и екологични норми имат съществен принос за осигуряването на мир и благоденствие в световен мащаб, но не могат да бъдат използвани за решаване на всички спорни въпроси между държавите в света; отбелязва, обаче, че безизходни положения в политическата ситуация могат да се преодолеят чрез укрепване на търговските отношения, като по този начин се гарантира определянето на общите интереси, особено в областта на опазването на околната среда, като начин за разрешаване на конфликти.
17. призовава Комисията, въз основа на рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Комисията, винаги подробно да информира Парламента по всички значими теми по време на преговори по международни търговски споразумения;
18. призовава Комисията, с оглед на разширените по силата на Договора от Лисабон правомощия на Парламента, да гарантира ефективен информационен поток и да признава по всяко време статута на наблюдател на Парламента, в лицето на изпратените от него представители, и по този начин да му осигурява достъп до всички съществени заседания и документи.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	27.4.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 52 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Edite Estrela, Elisabetta Gardini, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Владко Тодоров Панайотов, Gilles Pargneaux, Антония Първанова, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Catherine Soullie, Anja Weisgerber, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Matthias Groote, Marisa Matias, Michèle Rivasi, Michail Tremopoulos, Thomas Ulmer, Anna Záborská
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Barbara Matera, Søren Bo Søndergaard

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	26.10.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 22 -: 2 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	William (The Earl of) Dartmouth, Kader Arif, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle De Sarnez, Harlem Désir, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Bernd Lange, Vital Moreira, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Gianluca Susta, Keith Taylor, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Małgorzata Handzlik, Salvatore Iacolino, Elisabeth Köstinger, Jarosław Leszek Wałęsa
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Jean-Pierre Audy, Ricardo Cortés Lastra, Jelko Kacin, Vytautas Landsbergis, Evžen Tošenovský